

MENY

ETABL. 2014

S MOI

• MANDALS HEMMELIGHETER •

SMOI er mandalittenes gamle “stammespråk”.

Det begynte mellom folk som drev handel, kanskje først og fremst fiskehandlerne, og ble senere videreutviklet av byens drosjesjåførere. Funksjonærene i Mandals Sparebank var dyktige i SMOI, og brukte det ofte seg i mellom i det daglige arbeidet.

Hensikten med SMOI var å kunne kommunisere uten at uinnvidde forstod hva som ble sagt. SMOI kepres (prekes) på dialekt, og det kan virke både lett og komplisert å kepre nåss (preke sånn). Regler finnes ikke. Modellen er kort og godt å vri og vrenge på ord, bytte, tilføye eller utelate bokstaver slik at det blir “godt å si”.

I dag er det slik at svært få foråst (forstår), noen foråst tible dilde nagr (forstår bitte lide grann), mens de fleste foråst gening git (forstår ingen ting).

Nils Reidar Christensen

Pizza

SOM I STATENE

Inneholder: hvete og melk

Kongen av Mandal	207	279
<i>Kjøttdeig, bacon og løk</i>		
Furulunden	203	257
<i>Skinke og sopp</i>		
Sjøsand	203	271
<i>Pepperoni, ananas og løk</i>		
Kyllinggada	207	284
<i>Marinert kylling, pinjekjerner, tomat, crema balsamico og pesto.</i>		
Inneholder: sulfitt og cashew nøtter		
Dynamitten	212	289
<i>Pepperbiff, bacon og sopp</i>		
Risøbank (vegetar)	203	257
<i>Tomat, gresskarkjerner, artisjokk, oliven, peppardew og pesto</i>		
Inneholder: Cashew nøtter og sulfitt		
Kleven	222	294
<i>Biff, peppardew, vårløk, oliven og salat</i>		
Serveres med hvitløksdressing		
Hedningsida	222	294
<i>Mais, tortillachips, vårløk, jalapenos og tacokjøtt</i>		
Serveres med rømme og salsa		
Brannvakta	222	294
<i>Piccantepølse, rødløk, chili, oregano og hvitløk</i>		
Seljom (For de småsultne - godt å dele)	129	
<i>Medium pizzabunn med tomatsaus, urter, ost og parmesan.</i>		
Serveres med olivenolje og balsamicoeddik		
- Glutenfri: + 25,-		

ITALIENSK PIZZA

Inneholder: hvete og melk

Alle våre italienske pizzaer serveres m/nyrevet parmesan

Margarita	156
<i>Mozzarella, tomat og basilikum</i>	
Piccante	169
<i>Mozzarella, piccantepølse, peppardew og rødløk</i>	
Skinke, sopp	169
<i>Mozzarella, kokt skinke og sjampinjong</i>	
Parma	184
<i>Mozzarella, parmaskinke, olivenolje og ruccola</i>	
Bianco Parma	184
<i>Creme fraiche, mozzarella, parmaskinke og rosmarin</i>	
Napoli (NYHET)	169
<i>Salami fra Napoli, cherrytomat, oliven, chili, oregano og basilikum</i>	

Tørres Christensen Nedenes (1662-1721) kom til Mandal fra Nedenes kongsgård ved Arendal. Han giftet seg med datteren til Mandals rikeste kjøpmann. Dermed kom han inn i byens sosiale elite og arbeidet seg opp til å bli stedets dominerende handelsborger. Tørres kjøpte opp store skogeiendommer og drev en omfattende eksport av trelast. Han var skipsreder og fikk hånd om den viktige havarivirksomheten i Kleven. Tørres ble eier av byens grunn på vestsiden av elva. Historien beskriver ham som **Kongen av Mandal**.

Hvitløksdressing, rømme eller salsa.....	20
Oliven i skål.....	39
Peppardew i skål.....	29
Sidesalat.....	25

KESPE

spekke/spise

bellapniss

appelsin

dam
mad

daugr
graud

dimda
middag

døkj
kjødd

døkjgekag

kjøddkage

ge
egg

gekag
kage

kosjodalle

sjokolade

kosser
sukker

løpse
pølse

nikrle
kringle

røsm
smør

skefl
flesk

skifsk
fisk

øbr
brød

Pasta

Pasta Piccante.....179
Garganelli, piccantepølse, bacon, cherrytomat, oliven, basilikum og chili
Serveres med grovt landbrød og godt smør
Toppes med nyreven parmesan
Inneholder: hvete, egg og melk

Kremet pasta med parmaskinke og sopp184
Tagliatelle, fløte, løk, hvitløk og persille
Serveres med grovt landbrød og godt smør
Toppes med nyreven parmesan
Inneholder: selleri, hvete, egg og melk

Mellom bebyggelsen på vestsiden av Mandalselva og sjøen var det på 1700-tallet store sandsletter. Gjert Tørresen Gjertsen, oldebarn til Tørres Christensen Nedenes, engasjerte i 1805 skotten James Robertson til å starte den første virkelig rasjonelle skogplantingen i Norge. Flere tusen lerce- og furuplanter ble begynnelsen til det store friarealet som heter **Furulunden**. På Risøbank ytterst mot sørvest startet familien Salvesen, som var fra Mandal, men bodde i Skottland, Norges første oljeraffineringsverk, Mandal Paraffin Olie Co., i 1862. Parafinen ble foredlet fra kull og olje som ble hentet fra Skottland. Til transport av oljen fikk fabrikken bygget Norges første tankskip, jernskonnert "Risøbank", i 1868. Parafinfabrikken ble nedlagt i 1874. Lord Edward Salvesen bygget i 1901 sin sommerresidens på **Risøbank**. Den populære eiendommen er i dag i offentlig eie.

Salat

Brokkolisalat med avokado.....154
Med valnøtter, kikerter og tranebær.
Inneholder: hvete, valnøtter og sennep

Kyllingsalat.....184
Saftig kyllingkjøtt, artisjokk, mandler, rosin, grillet paprika og kjempekapers. Karri og chilidressing
Inneholder: peanøtter, mandler, egg sulfitt og sennep

Rekesalat med mango og avocado.....192
Ingefær-/chilidressing
Inneholder: peanøtter, sulfitt, soya, skaldyr og fisk

Alle våre salater serveres m/ brød og aioli.
Inneholder: hvete egg og sennep

Aioli	20
Pesto	20

Uranienborg med sitt hvite kikkerthus er et landemerke i Mandal. Toppen rager 62 m.o.h. og man kan se nesten hele byen fra Uranienborg. Det første kikkerhuset ble bygget etter at byen fikk en kikkert fra det russiske linjeskipet "Ingermanland" som forliste utenfor her i 1843. Av de 892 personene som var om bord ble 503 reddet. Bypatrioten Lars O. Rølland satte opp den første flaggstanga på Uranienborg. Han døde i krigsfangenskap i 1945, og det er satt opp en minnestein for ham ved flaggstanga. Du kan gå opp til Uranienborg fra området ved SMOI.

I juli 1948 var det landsspeiderleir for gutter på Vestnessletta i Mandal med over 12.000 speidere fra hele Norge og andre land. På bildet som henger på SMOI, ser vi Furulunden i bakgrunnen.

Andre retter

Clubsandwich179

Kyllingbryst, bacon fra Jæren, tomat, syltet rødløk, sennepsmajones, grovt landbrød og stekt potet
Inneholder: hvete, egg og sennep

Chili con carne179

Serveres med rømme, guacamole, salat, tortillachips.
Inneholder: melk og gluten

Piadina kylling149

Sennepsmajones, tomat, syltet rødløk og salat
Inneholder: hvete og melk

Piadina Parma154

Crème Fraiche, mozzarella, parmaskinke, salat, tomat og parmesan
Inneholder: hvete og melk

I seilskipstida var **Kleven** en av Nord-Europas beste havner. På hollandske sjøkart fra slutten av 1500-tallet er de karakteristiske heiene Kua og Kalven tegnet som innseilingskurs mot "Den Cloof vant Koe en Calf". Derav navnet Kleven. På Gismerøya ved Kleven var det et stort skipsreparasjonsverft. Den kjente forfatteren, billedkunstneren og komponisten Thorbjørn Egner (1912-1990) kom første gang til Gismerøya sammen med familien i 1950 og kom senere tilbake til øya hver sommer. I leseverket sitt, bind 5, "Hav og hei" tegner og forteller han fra Kleven og Gismerøya. Noen av bildene hans kan du se på SMOI.

Rekesmørbrød169

Aioli, mango og avocado
Inneholder: hvete, egg, skaldyr og sennep

Quesadilla119

Tortillalefse med vår egen osteblanding. Hjemmelaget ketchup. Snaddermat. Perfekt å dele.
Inneholder: hvete og melk

Nachos86

Guacamole, rømme og salsa
Inneholder: melk
- Tilvalg: Gratinert med ost.....25

Supernachos179

med tacokjøtt og ost, guacamole, rømme og salsa
Inneholder: melk

Dagens suppe129

Serveres med grovt brød og smør (innhold varier)

Du er nå på restaurant SMOI i **Store Elvegata 25**.

Det er et av de eldste husene i Mandal sentrum. Huset ble kjøpt av kjøpmann Ola Torsteinsen Wattne i 1748, og i tillegg til å være bolig har det siden vært mange forskjellige virksomheter i bygget: brennevinsutsalg, urmaker og musikkhandler, platebutikk, slakterforretning, konditori, farvehandel, parfumeri, manufakturhandel, frisør, lege, veterinær, restauranter og fra 2014 restaurant SMOI.

KIDRE
drikke

døfle

fløde

fi

kaffi

klem

melk

lø

øl

madr

dram

mekr

krem

natr

tran

navv

vann

nebreniv

brennevin

niv

vin

nokkaj

konjakk

quakdivv

akevitt

skafle

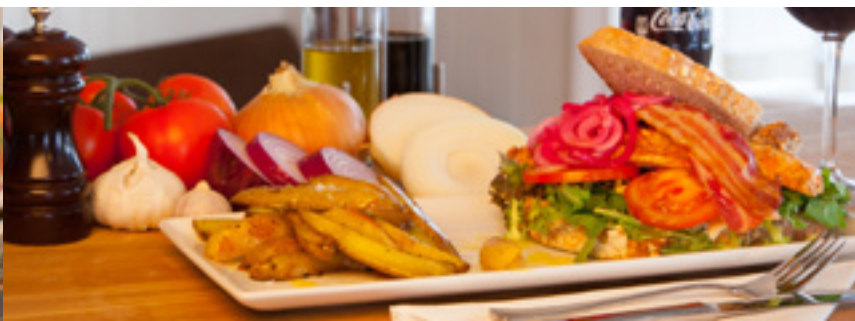
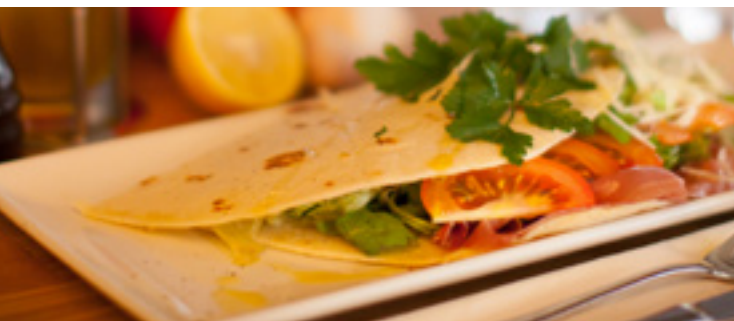
flaske

skivski

whisky

subr

brus

Kaffi á sánn...

Nytrakta kaffe.....	32
Te (svart, grønn, frukt, chai).....	32
Espresso	27
Macchiato Inneholder: melk.....	33
Americano.....	32
Cortado.....	38
Cappuccino Inneholder: melk.....	41
Café Latte Inneholder: melk.....	43
Chai Latte Inneholder: melk.....	42
Kakao Inneholder: melk.....	43
Café Mocca Inneholder: melk.....	48
Frappuccino (uten smak) Inneholder: melk.....	51
Frappuccino (sjokolade, karamell, oreo) melk.....	56
Iskaffe Inneholder: melk.....	44

TILVALG KAFFE

Espresso shot.....	5
Smak (karamell, irish, vanilje og hassel).....	5
Krem Inneholder: melk.....	5

Dessert

Brownie med bringebærsorbet.....	79
Inneholder: egg og melk	
Iskuler Eintotri.....	59
Enkel kule - kr 25 2 kuler - kr 39	
Inneholder: melk	
Banana split.....	85
Vaniljeis, jordbæris, sjokoladeis og pisket krem	
Inneholder: melk	
Ostekake.....	59
med bærcoulis	
Inneholder: melk og mandel	

Mandalsvassdraget er 115 km langt, men 140 km regnet med den lengste tilførselselva Logna. Mandalselva renner fra Ørevatn (260 moh.). Skjerka, Monn og Logna renner alle ut i vannet Øre i Åseral, og fra Øres utløp er navnet **Mandalselva**. Nedbørfeltet er 1880 km² stort. Middelvannføringen i elva er 85 m³/s. Høyeste vannføring i nyere tid ble målt i oktober 1987, da det gikk ca. 675 m³/s. Marna, som betyr "den brusende", er det opprinnelige navnet på Mandalselva. Den har vært en av Norges beste lakseelver, og da Mandal fikk bystatus i 1921 ble tre sølvlakser på blå bunn valgt som kommunevåpen.

Drikkemeny

MINERALVANN

Cola, Cola Zero, Fanta, Sprite.....	44
Bon Aqua.....	44
Eplemost, Appelsinjuice Orju.....	44
Økologiske fruktdrikker.....	49
(eplemost, rips, blåbær, bringebær)	
Iste fersken.....	44
Barnebrus / Kuli.....	27

ØL/CIDER

CB Pilsner 0,4 Inneholder: bygg gluten.....	84
CB Pilsner snitt Inneholder: bygg gluten.....	52
NUA brygghus Inneholder: bygg gluten.....	103 / 128 / 144
Lindesnes Brygghus Inneholder: bygg gluten.....	103 / 128 / 144
SMOI-øl Inneholder: bygg gluten.....	103
Grevens Pærecider.....	89
Bulmers cider (eple, røde bær, appelsin).....	104
Clausthaler.....	44
Krombacher, alkoholfri hveteøl.....	54
Breezer lime.....	84
CB Lite Glutenfritt øl.....	84
Sol, Heineken Inneholder: bygg gluten.....	87

MUSSERENDE

Inneholder: sulfitt

Prosecco Contarini.....	435
Contarino, Veneto, Italia	
Cremante de Bourgogne Extra Brut.....	490
Clotilde Davenne, Burgund, Frankrike	
Nicolas Feuillatte Brut,.....	749 / 1599 / 3099
0,7l, 1,5l, 3l	
Feuillatte, Champagne, Frankrike	

HVITVIN

Inneholder: sulfitt

Chardonnay delle Venezie.....	87 / 435
Adamo, Venezia, Italia	
Riesling von Buhl.....	93 / 465
Reichrat von Buhl, Pfalz, Tyskland	
Louis Moreau Petit Chablis.....	109 / 544
Louis Moreau, Chablis, Frankrike	
Sancerre Franck Millet.....	549
Frank Millet, Loire, Frankrike	
Land Made Sauvignon Blanc.....	499
Yealands Estate Wines, Marlborough, New Zealand	
Trimbach Riesling.....	499
P. E. Trimbach, Alsace, Frankrike	

RØDVIN

Inneholder: sulfitt

Lupi Reali Montepulciano d'Abruzzo.....	87 / 435
Valle Reale, Veneto, Italia	
Coreto.....	99 / 495
DJF vinhos, Lisboa, Portugal	
Paolo Scavino Barbera d'Alba.....	535
Paolo Scavino, Piemonte, Italia	
Nipozzano Chianti Rúfina Riserva.....	510
Marchesi de'Frescobaldi, Toscana, Italia	
Col di Sasso.....	470
Castello Banfi, Toscana, Italia	
Valpolicella Classico.....	475
Lamberti, Veneto, Italia	
Valpolicella Ripasso.....	509
Cantine Giacomo Montesor, Veneto, Italia	
Montecillo Crianza.....	479
Bodegas Montecillo, Rioja, Spania	

ETABL. 2014

S M O I

· MANDALS HEMMELIGHETER ·